

Vård- och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till omsorgsnämnden

Datum:
2025-09-16

Diarienummer:
OSN-2025-00601

Handläggare:
Ida Sverkersson-Skogman

Förslag till taxor och avgifter 2026

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden beslutar

1. **att** föreslå kommunfullmäktige att fastställa nämndens förslag till taxor och avgifter för 2026 enligt ärendets bilaga.

Ärendet

Kommunstyrelsen har den 10 september beslutat att uppdra till nämnderna att i samband med yttrandet om förslag på Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028 fastställa förslag till taxor och avgifter för 2026.

Omsorgsnämnden tar ut avgifter för insatser enligt socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen, exempelvis hemtjänst, särskilt boende och hemsjukvård. Avgift tas också ut för måltider inom vissa LSS-insatser, såsom korttidsvistelse. Flertal av nämndens avgifter indexeras utifrån förändringen av prisbasbeloppet som fastställs av regeringen årligen. Förändringen av prisbasbeloppet 2026 uppgår till 0,7 procent.

Samtliga avgifter föreslås höjas enligt förändringen av prisbasbeloppet (0,7 %) för nästa år förutom måltidsavgiften på särskilt boende och korttidsboende. Dessa två avgifter föreslås höjas med 2,3 procent i stället med utgångspunkt i att den beräknade självkostnaden för att utföra dessa insatser motiverar en högre höjning än prisbasbeloppsförändringen.

Beredning

Ärendet har beretts i vård- och omsorgsförvaltningen och det framlagda förslaget för nämndens ansvarsområde föreslås underställas kommunfullmäktige för beslut som en del av ärendet om Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028.

Föredragning

Kommunstyrelsen har den 10 september beslutat att uppdra till nämnderna att i samband med yttrandet om förslag på Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028 fastställa förslag till taxor och avgifter för 2026.

Nämnden föreslår taxor och avgifter enligt ärendets bilaga.

Nämndens avgifter ingår i regelverket för maxtaxan, som regleras i 32 kap. socialtjänstlagen (2025:400). Maxtaxan, liksom de flesta av nämndens avgifter, är knutet till prisbasbeloppet (PBB) som fastställs av regeringen varje år. Prisbasbeloppet beräknas med utgångspunkt i förändringen av konsumentprisindex. Förändringen av prisbasbeloppet år 2026 uppgår till 0,7 procent. Vägledande för nämndens avgifter är också den beräknade självkostnaden för respektive insats, samt jämförelse med andra kommuners avgifter.

Avgift för hemtjänst, trygghetsskapande teknik, hälso- och sjukvård samt omsorg på särskilt boende eller korttidsboende kan aldrig överstiga maxtaxan som 2026 uppgår till 2 660 kronor per månad.

Styrande för hur stor avgift den enskilde får betala är dennes nettoinkomst och boendekostnad som avgör hur stort avgiftsutrymme den enskilde har. I uträkningen tas även ett minimibelopp med som ska garantera att den enskilde har medel kvar för normala levnadsomkostnader såsom livsmedel, försäkringar, hygien med mera. För varje brukare finns därför en individuell uträkning av avgiftsutrymme, och de brukare som inte har ekonomiskt utrymme blir avgiftsbefriade. Avgift för matdistribution i hemtjänsten samt måltider på korttidsboende och särskilt boende ingår inte i högkostnadsskyddet. Dock beräknas dessa måltider som en fördyrad kostnad för den enskilde och tas med i beräkningen av avgiftsutrymmet.

Nämnden föreslår förändringar av följande taxor och avgifter 2026 (jämfört med 2025):

Avgift måltider särskilt boende och korttidsboende föreslås höjas med 2,3 procent till 4 288 kronor per månad. Bakgrunden till att denna avgift föreslås höjas mer än förändringen av prisbasbeloppet på 0,7 procent är att självkostnadsberäkningar visar att den faktiska självkostnaden (4 258 kronor per månad) är högre än årets avgift (4 191 kr per månad). Den föreslagna justeringen innebär att avgiften för måltider på särskilt boende höjs med 97 kronor, och på korttidsboende med 3 kronor per månad.

Avgifterna som avser barns vistelse på HVB, HVA eller bostad med särskild service 9§8 föreslås fortsatt vara lika som Försäkringskassans underhållsstöd, där ingen justering av nuvarande nivåer är kända vid dags datum.

Nämndens övriga avgifter föreslås höjas med 0,7 procent. Bakgrunden till den föreslagna justeringen är prisbasbeloppets förändring 2025 som uppgår till 0,7 procent. På grund av den låga indexeringen innebär detta att vissa mindre avgifter inte höjs alternativt höjs med någon krona, exempelvis avgifterna för mat i ordinärt boende.

Ekonomiska konsekvenser

Generellt är det svårt att uppskatta i detalj vilken intäktsförändring som de justerade avgifterna kommer att innebära för nämnden nästkommande år då det individuella avgiftsutrymmet och maxtaxan påverkar hur stor avgift den enskilde ska betala. Uppskattningsvis väntas de justerade avgifterna innebära en intäktsökning för nämnden om cirka 0,2 miljoner kronor för 2026, räknat på dagens volym.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 16 september 2025
- Bilaga, Taxor och avgifter 2026 – Omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Direktör

Taxor och avgifter 2026 – Omsorgsnämnden

Gäller från 1 januari 2026.

Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2024 Kronor inkl moms	Taxa 2025 Kronor inkl moms	Taxa 2026 Kronor exkl moms	Taxa 2026 Belopp moms	Taxa 2026 Kronor inkl moms	Förändring Kronor	Förändring Procent	Index	Ingår i maxtaxa**
Ordinärt boende										
Hemtjänst	Kronor per timme	427	438	441	0	441	3	0,7%	PBB*	Ja
Lunch/middag ordinarie	Kronor per styck	67	69	69	0	69	0	0,7%	PBB	Nej
Lunch/middag premium	Kronor per styck	102	105	106	0	106	1	0,7%	PBB	Nej
Efterrätt	Kronor per styck	9	9	9	0	9	0	0,7%	PBB	Nej
Trygghetsskapande teknik	Kronor per månad	257	264	266	0	266	2	0,7%	PBB	Ja
Hälsö- och sjukvårdsinsats för personer under 85 år	Kronor per månad	450	462	465	0	465	3	0,7%	PBB	Ja
Korttidsboende										
Omsorg	Kronor per dygn	86	88	89	0	89	1	0,7%	PBB	Ja
Måltider	Kronor per dygn	138	140	141	0	143	3	2,3%	PBB	Nej
Särskilt boende										
Omsorg	Kronor per månad	2 574	2 642	2 660	0	2 660	18	0,7%	PBB	Ja
Måltider	Kronor per månad	4 151	4 191	4 288	0	4 288	97	2,3%	PBB	Nej
Dagverksamhet										
Måltider och fika	Kronor per dag	87	89	90	0	90	1	0,7%	PBB	Nej
Förbrukningsartiklar m.m. vård- och omsorgsboende										
Lakan	Kronor per månad	128	131	106	26	132	1	0,7%	PBB	Nej
Förbrukningsartiklar	Kronor per månad	157	161	130	32	162	1	0,7%	PBB	Nej

*PBB = prisbasbeloppet. Fastställs varje år av regeringen och baseras på konsumentprisindex (KPI).

**Enligt 32 kap 6§ 1. Socialtjänstlagen högst en tolfedel av prisbasbeloppet per månad (2026: 2 660 kr/månad).

Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2024 Kronor inkl moms	Taxa 2025 Kronor inkl moms	Taxa 2026 Kronor exkl moms	Taxa 2026 Belopp moms	Taxa 2026 Kronor inkl moms	Förändring Kronor	Förändring Procent	Index	Ingår i maxtaxa**
Upplivelsecentrum Lusthuset										
Besöksavgift vuxna från 18 år	Kronor per besök	47	48	48	0	48	0	0,7%	PBB*	Nej
Introduktion till ny personal – externa utförare betalar	Kronor per gång	750	770	775	0	775	5	0,7%	PBB	Nej
Hem för vård eller boende (HVB), korttidsboende (HVA)										
Avgift/underhållsstöd för vårdnadshavare till och med månaden barnet fyller 18***	Kronor per månad	Enligt underhållsstöd	Enligt underhållsstöd	Enligt underhållsstöd	0	Enligt underhållsstöd			Underhållsstödet	Nej
Omsorgsavgift från och med 18 år	Kronor per dygn	86	88	89	0	89	1	0,7%	PBB	Ja
Måltider vuxna från 18 år****	Kronor per månad	3 764	3 862	3 889	0	3 889	27	0,7%	PBB	Nej
Bostad med särskild service SoL										
Omsorgsavgift	Kronor per månad	2 574	2 642	2 660	0	2 660	18	0,7%	PBB	Ja
Måltider vuxna från 18 år****	Kronor per månad	3 764	3 862	3 889	0	3 889	27	0,7%	PBB	Nej
Familjehem SoL och LSS										
Avgift/underhållsstöd för vårdnadshavare till och med månaden barnet fyller 18***	Kronor per månad	Enligt underhållsstöd	Enligt underhållsstöd	Enligt underhållsstöd	0	Enligt underhållsstöd			Underhållsstödet	Nej
Korttidsvistelse LSS, kontaktfamilj LSS										
Måltider barn, ungdomar och vuxna	Kronor per dygn	69	71	71	0	71	0	0,7%	PBB	Nej
Bostad med särskild service LSS 9 § 8										
Avgift/underhållsstöd för vårdnadshavare till och med månaden barnet fyller 18***	Kronor per månad	Enligt underhållsstöd	Enligt underhållsstöd	Enligt underhållsstöd	0	Enligt underhållsstöd			Underhållsstödet	Nej
Måltider vuxna från 18 år*****	Kronor per dygn	89	91	92	0	92	1	0,7%	PBB	Nej
Avgift för bostad för unga vuxna från 1 juli det år de fyller 19 år, alternativt från 18 år om den enskilde har egen inkomst *****	Kronor per månad	2 691	2 761	2 780	0	2 780	19	0,7%	PBB	Nej

*PBB = prisbasbeloppet. Fastställs varje år av regeringen och baseras på konsumentprisindex (KPI).

**Enligt 32 kap 6§ 1. Socialtjänstlagen högst en tolfedel av 53,92% av prisbasbeloppet per månad (2026: 2 660 kr/månad).

*** Följer Försäkringskassans belopp för underhållsstöd per respektive ålder. Beloppen beslutas av riksdagen.

**** Vid frånvaro och när vissa måltider inte intas, reduceras beloppet enligt riktlinjer från Socialstyrelsen enligt följande: frukost 20%, lunch 30%, mellanmål 10%, middag 40%

***** Kommunen får ta ut måltidsavgift för kost som serveras i samband med en LSS-insats, kostnaden ska dock inte överstiga kommunens självkostnad för måltiden. Måltidsavgift tas ut från och med den unge fyller 18 år. Då ungdomen är myndig kommer fakturan att ställas till den enskilde.

***** Enligt 19 § LSS får kommunen ta ut skäliga avgifter för bostad för dem med hel aktivitetsersättning eller sjukersättning eller annan inkomst av motsvarande storlek